

derjom han havde givet det den Form, at Manden havde anlagt en ny og bedre Vej over Mosen, og der saa var nogen, der havde sagt til ham: Derjom Du understaar dig til at lade din Tjener ride den ny bedre Vej, skal Du bære Ansvar, men lader Du ham ride den gamle Omvej, er Du fri for Ansvar. Da vilde Billedet have været flaaende, og det viser da noksom, at den Betragtning, som det ærede Medlem principielt lægger til Grund for sit Forslag, er uholdbar, thi det gælder ikke om at ramme, hvad der er nyt og godt i Nutidens Fremskridt; men det skulde ramme noget ganske andet, og Skuldprincippet vilde tale paa en helt anden Maade. Det ærede Medlems øvrige Indvendinger forekom mig at være af mindre Interesse, for men jeg skal dog nævne et Par Punkter for at berigtige vistnok nogen Misforstaaelse fra hans Side. Han gjorde den Indvending mod Forslaget af 1891, at det gennem sin § 27 aabnede Udgang til, at de stærkeste, de rigeste Arbejdsgivere kunne frigøre sig for dette kollektive Ansvar ved at tegne private Forsikringer eller paa anden Maade. Jeg skal gøre ham opmærksom paa, at det er ikke just i Overensstemmelse med Lovens Ord, at de skulde kunne sikre sig ved privat Forsikring. Lovforslagets § 27 lød alene paa, at den Arbejdsgiver, der henlagde saa store Kapitaler, at de fikrede hans Arbejdere en lige saa stor Forsørgelse som den, Loven tilbød dem, kunde staa udenfor. Allerede denne Indskrænkning tror jeg vilde begrænse Sagen i en ganske væsentlig Grad. Der hører ret store Kapitaler til, som skulle henlægges for at sikre en lignende Understøttelse, som denne Lov krævede. Men hvad har man tilligtet ved denne Regel? Formaalet har jo aabenbart været at imødegaa den Betragtning, at man skulde sige, det er dog urimeligt, derjom der findes et eller andet formuende Erhverv, som har i Sinde at sikre sine Arbejdere en endnu bedre Forsørgelse end den, som Loven giver dem — og det, som Loven befaler, vil altid blive det snævrere og mest indskrænkede — ved en Lov at forbyde at gøre noget saadant. Det synes at være ganske meningsløst, og det har aabenbart været denne Paragrafs Hensigt at imødegaa saadanne aldeles ekceptionelle Tilfælde, i hvilke man ad anden Vej ved Arbejdsgivernes eget Initiativ kunde ville berede Arbejderne en bedre Fremtidsstøbne end den, som Loven vilde sikre dem. Det andet Punkt var det, at det ærede Medlem dvælede med en saadan Iver ved det Spørgsmaal, at Skovene vare medoptagne i samme Forsikringsklasse som Landbruget. Han gentog dette med en saadan Iver, at

jeg næsten fik det Indtryk, at han mente, at der havde Agitationen faaet et godt Kødben at gnave. Tænk, at de rige Skovejere skulde komme ind under samme Klasse som Hartkornet og ikke skulde komme til at bære noget større Byrder! Jeg synes at kunne høre Genlyden af denne Betragtning rundt omkring paa Folkemøder! Jeg skal imidlertid søge at bringe det ærede Medlem lidt ned fra den store Begejstring for dette Punkt, idet jeg skal minde ham om, at det betyder overmaade lidt. Jeg har allerede sagt, at i og for sig vilde det være meget rimeligt, om Skovene kom til at bære en noget større Andel, end de vilde komme til at bære alene paa Grund af deres fulde Skovstyldforpligtelse, men selv om dette ikke lod sig gennemføre, vil jeg paa den anden Side gøre opmærksom paa, at der ingen Tvivl er baade om Rigtigheden af, hvad det ærede Medlem fra Esbjerg (Bluhme) gjorde gældende i denne Sag, og heller ikke om, at der paa samme Hartkorn i Landbrug og i Skovvæsen utvivlsomt findes et langt mindre Antal Arbejdere i Skovene end i Landbruget. Ærede Medlemmer ville ved at tænke sig om straks blive opmærksomme derpaa, saa Uligheden bliver ikke saa farlig, og i hvert Tilfælde kommer den kun til at gælde i saa overordentlig saa Tilfælde. Derfor vil jeg for mit Vedkommende straks sige, at, derjom det var Betingelsen for at gennemføre en Ordning af denne Sag, saa skulde det ikke møde nogen Modstand fra min Side. Endelig skal jeg med Hensyn til Arbejdsraadet ikke komme tilbage til de Indvendinger, som jeg gjorde forleden Dag, og som det ærede Medlem søgte at bortforklare. Der staar jo vistnok Urimeligheden ved den hele Konstruktion saa klar for alle de Herrer's Øjne, at jeg ikke behøver at vende tilbage dertil. Men der er en Ting, der endnu er væsentligere, og det er dette, jeg vil spørge ærede Medlemmer om her: Tro De, at det vil være rigtigt, tro De, at det vil være forstandigt, set over Fremtidens hele store Udvikling, hvor der jo ikke er Tvivl om, at Spørgsmaalet om Strid mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, mellem Kapital og Arbejde vil blive et af de mest gennemgribende Spørgsmaal, som Fremtiden rummer — tro De altsaa, at det vil være rigtigt at engagere vor kommunale Forfatning i denne Kamp? Jeg beder ærede Medlemmer vel tænke sig om i denne Sag, og jeg kan ikke tvivle om, at de ville komme til at svare: Nej! Det er hidtil lykkedes os at holde de store politiske Modsetninger og særlig Striden mellem Arbejdsgivere og Arbejdere uden for vore kommunale Banke-